

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Кафедра економіки та фінансів

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан економічного факультету

В.Г. Грановська В.Г. Грановська

«28» серпня 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Стратегічне управління підприємством

(назва навчальної дисципліни)

освітній рівень магістр

(бакалавр, магістр)

освітньо-професійна програма Професійна освіта (Економіка)

спеціальність 015 Професійна освіта

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація Економіка

(назва спеціалізації)

факультет Економічний

(назва факультету)

2019 – 2020 навчальний рік

Робоча програма з навчальної дисципліни «*Стратегічне управління підприємством*» для здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньо-професійною програмою «Професійна освіта (Економіка)» за спеціальністю 015 «Професійна освіта», спеціалізація «Економіка».

Розробники: Адвокатова Н.О., кандидат економічних наук, доцент
Ковтун В.А., кандидат сільськогосподарських наук, доцент

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри економіки та фінансів
Протокол «1» від «27» серпня 2019 року

Схвалено науково-методичною комісією зі спеціальності 015 *Професійна освіта (Економіка)*
Протокол № 1 від «27» серпня 2019 року

Схвалено на Вченій раді економічного факультету
Протокол №1 від «28» серпня 2019 року

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо- кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань галузь знань 01 «Освіта/ Педагогіка» (шифр і назва)	<i>Вибіркова компонента</i>	
	Спеціальності : 015 «Професійна освіта (Економіка)»		
Модуль – 2	Спеціальності (професійне спрямування): 015 «Професійна освіта (Економіка)»	Рік підготовки:	
Змістових частин – 2		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання <i>розробка стратегічного плану підприємства</i>			
Загальна кількість годин - 90		2-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 6 самостійної роботи студента - 30	Освітньо- кваліфікаційний рівень: Магістр 015 «Професійна освіта/Економіка»	Лекції	
		8 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		12 год.	8 год.
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		70 год.	74 год.
Індивідуальні завдання: год.			
Вид контролю: залік			

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: допомогти студентам засвоїти методологічні та методичні положення стратегічного управління підприємством, набути системних знань щодо забезпечення ефективних стратегічних змін на підприємстві.

Завдання: Здатність до пошуку, оброблення й аналізу інформації з різних джерел; спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності); розробляти та управляти проектами; управляти стратегічним розвитком команди у здійсненні професійної діяльності; застосовувати у викладацькій діяльності наукові підходи до формування та обґрунтування ефективних стратегій в економіці; до професійної комунікації в сфері педагогіки та економіки. Вивчення теоретичних засад управління змінами, методів аналізу ресурсів і компетенцій підприємства; набуття навичок аналізу і розвитку організаційної структури і культури підприємства, впливу на агентів стратегічних змін на підприємстві.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

- **знати:** загальні закономірності управління стратегічними змінами на підприємстві та забезпечення їх впровадження. використовувати форми, методи, інструменти стратегічного управління з метою формування та втілення стратегічних змін на підприємстві, виявлення стратегічних можливостей підвищення ефективності діяльності; сукупність господарських, економічних, правових відносин у процесі формування та реалізації стратегії підприємства в Україні. основних понять теорії стратегічного управління підприємством;

- **вміти:** ефективно формувати комунікаційну стратегію, здійснювати ділову комунікацію і доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, обґрунтовуючи й узагальнюючи інформацію для фахівців та широкого загалу; використовувати економічні результати у професійній діяльності; збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних завдань; визначати, критично оцінювати ключові тренди соціально-економічного розвитку галузі освіти відповідно до спеціалізації; оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень; застосовувати наукові підходи до формування та обґрунтування ефективних стратегій в економічній та освітній діяльності.

2. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Основи управління стратегічними змінами та впровадження стратегічних змін на підприємстві

Тема 1. Суть і основи стратегічного управління підприємством

1. Зміна завдань управління підприємством.
2. Стратегічне планування та стратегічне управління.
3. Предмет, зміст і завдання курсу.

Тема 2. Етапи реалізації стратегії підприємства

1. Процес реалізації стратегії як творча дія.
2. Основні етапи циклу реалізації.
3. Особливості реалізації стратегії підприємства.

Тема 3. Визначення рівня та послідовності стратегічних змін

1. Два рівні змін.
2. Система стратегічних змін.
3. Основні етапи змін.

Модуль 2. Забезпечення впровадження стратегічних змін на підприємстві

Тема 4. Ресурсно-компетенційна база стратегічних змін. :

1. Умови здійснення стратегії.
2. Розподіл ресурсів за окремими складовими.
3. Етапи складання бюджету.
4. Поточне планування та бюджетування.

Тема 5. Організаційні аспекти проведення змін на підприємстві

1. Опір як наслідок проведення змін.
2. Носії опору.
3. Стилi проведення змін.

Тема 6. : Взаємозв'язок стратегії та організаційної структури управління підприємством.

1. Опір як наслідок проведення змін.
2. Етапи еволюції ОСУ.
3. Варіанти взаємодії стратегії і структури
4. Класифікація ОСУ

Тема 7. Організаційна культура й управління стратегічними змінами на підприємстві

1. Поняття організаційної культури.
2. Фактори, які впливають на організаційну культуру.
3. Культура і персонал підприємства

3. Методи навчання та інформаційно-методичне забезпечення

Повноцінне оволодіння студентами тем навчальної дисципліни відбувається під час аудиторних занять, індивідуальної та самостійної роботи згідно з навчальним планом.

Важливе місце відводиться самостійній роботі студентів, яка в рамках Болонського процесу розглядається як один із найважливіших елементів нових освітніх технологій.

Навчальний матеріал дисципліни, передбачений робочою навчальною програмою для засвоєння студентами під час самостійної роботи, виноситься на поточний та підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовується під час аудиторних навчальних занять.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістова частина 1. Основи управління стратегічними змінами та впровадження стратегічних змін на підприємстві												
Тема 1. Суть і основи стратегічного управління підприємством	12	1	1			10	12	1	1			10
Тема 2.. Етапи реалізації стратегії підприємства	12	1	1			10	12	1	1			10
Тема 3. Визначення рівня та послідовності стратегічних змін	12	1	2			9	12	1	1			10
Разом за змістовою частиною 1	36	3	4			29	36	3	3			30
Змістова частина 2. Забезпечення впровадження стратегічних змін на підприємстві												
Тема 4. Ресурсно-компетенційна база стратегічних змін.	16	2	2			12	16	2	2			12
Тема 5. Організаційні аспекти проведення змін на підприємстві	12	1	2			9	12	1	1			10
Тема 6. Взаємозв'язок стратегії та організаційної структури управління підприємством	14	1	2			11	14	1	1			12
Тема 7. Організаційна культура й управління стратегічними змінами на підприємстві	12	1	2			9	12	1	1			10
Разом за змістовою частиною 2	54	5	8			41	54	5	5			44
Усього годин	90	8	12			70	90	8	8			74

5. Теми практичних та семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Тема 1. Суть і основи стратегічного управління підприємством	1	1
2.	Тема 2. . Етапи реалізації стратегії підприємства	1	1
3.	Тема 3. Визначення рівня та послідовності стратегічних змін	2	1
4.	Тема 4. Ресурсно-компетенційна база стратегічних змін.	2	2
5.	Тема 5. Організаційні аспекти проведення змін на підприємстві	2	1
6.	Тема 6. Взаємозв'язок стратегії та організаційної структури управління підприємством	2	1
7.	Тема 7. Організаційна культура й управління стратегічними змінами на підприємстві	2	1
Всього семінарських занять		12	8

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Суть і основи стратегічного управління підприємством	10	10
2	Тема 2. . Етапи реалізації стратегії підприємства	10	10
3	Тема 3. Визначення рівня та послідовності стратегічних змін	9	10
4	Тема 4. Ресурсно-компетенційна база стратегічних змін.	12	12
5	Тема 5. Організаційні аспекти проведення змін на підприємстві	9	10
6	Тема 6. Взаємозв'язок стратегії та організаційної структури управління підприємством	11	12
7	Тема 7. Організаційна культура й управління стратегічними змінами на підприємстві	9	10
Всього самостійної роботи		70	74

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальні та контрольні завдання розробляються кафедрою відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики таким чином, щоб вони забезпечували об'єктивне оцінювання рівня знань та умінь студента стосовно кожного змістового чи структурного модуля.

8. Методи навчання

У процесі викладання та вивчення використовуються наступні методи дослідження: індукції та дедукції (теоретичні узагальнення, а також при формулюванні висновків), статистико-економічний (встановлення кількісного впливу окремих факторів на результат, виявлення чинників максимального впливу на ефективність діяльності агроформувань), прямого розрахунку та укрупнення (визначення оптимальної кількості та структури

активів), монографічний та метод системного аналізу (дослідження причинно-наслідкових зв'язків), розрахунково-конструктивний (прогнозування та планування обсягів фінансування виробництва), експериментальний (обґрунтування доцільності теоретичних рекомендацій), абстрактно-логічний (на всіх стадіях дослідження), математичного моделювання (оптимізація структури активів та капіталу підприємства),

Загальнометодологічні методи дослідження об'єкта. Метод спостереження передбачає систематичний збір інформації, необхідної для всебічної характеристики та аналізу фінансового стану підприємства.. Порівняння передбачає вияв тенденцій і закономірностей у розвитку об'єкта, за яким здійснюється спостереження. Аналіз передбачає виділення окремих складових частин об'єкта, детальне їх вивчення, а на основі отриманої інформації зробити узагальнення — синтез отриманих даних і прийняти відповідні рішення.

Аналітичний метод ефективний в тих випадках, коли проводиться за короткі проміжки часу (щоденно, за тиждень, подекадно). Дані оперативного аналізу служать для прийняття управлінських рішень, направлених на регулювання виробничого процесу.

9. Методи контролю

У процесі навчання реалізується поточний, модульний і підсумковий семестровий контроль знань студентів.

Поточний контроль знань ведеться шляхом виконання контрольних робіт (як правило, у формі тестів), на практичних (семінарських) заняттях, у процесі виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань, розрахункових робіт чи інших видів індивідуальної роботи студентів.

Модульний контроль підсумовує результати засвоєння змістового модуля дисципліни та реалізується шляхом узагальнення результатів поточного контролю знань і проведення спеціальних контрольних заходів.

Підсумковий семестровий контроль відображає міру компетентності студента в певній навчальній дисципліні й проводиться у формах семестрового екзамену в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою, і в термін, встановлений графіком навчального процесу.

Контроль успішності студентів забезпечується поєднанням традиційних видів контролю з модульно-рейтинговою системою оцінювання знань.

10. Розподіл балів, які отримують студенти Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Рекомендована література

1. Василенко В.О., Ткаченко Т.І. Стратегічне управління підприємством. Навч.осібник.- Вид.2-е, виправл. І доп. За ред. Василенка В.О.- К.: Центр навчальної літератури, 2004.- 400 с.
2. Велесько Е.И. Стратегическое управление: практика принятия системных решений: Учеб. пособие.-Мн.:Технология, изд-во БГЭУ, 1997.
3. Винокуров В. А. Организация стратегического управления на предприятии. — М.:

- Центр економіки и маркетинга, 1996.
4. Виханский О. С. Стратегическое управление. — М. Экономистъ, 2004. — 292 с.
  5. Герасимчук В.Г. Стратегічне управління підприємством. - К.: КНЕУ, 2010.-457 с.
  6. Довгань Л.Є., Еаракай Ю.В., Артеменко Л.П. Стратегічне управління. Навчальний посібник. -К.:Центр учбової літератури, 2009.-440 с.
  7. Зуб А. Т. Стратегический менеджмент. М., Аспект — пресс, 2012.
  8. Ілляшенко С.М. Інноваційний менеджмент : Підручник. – Суми : ВТД —Університетська книга, 2010. – 334 с.
  9. Курс МВА по стратегическому менеджменту // Под.ред. Л. Фазй, Р. Рэнделл. — М, — Альпина паблишер, 2012.
  10. Люкшинов А. Н. Стратегический менеджмент. М.Юнити, 2010.
  11. Маркова В. Д., Кузнецова С. Л. Стратегический менеджмент: курс лекций. — М.: ИНФРА-М.: Новосибирск: Сибирское соглашение, 1999. — 265 с.
  12. Минцберг Г., Альстрэнд Б., Лэмпел Дж. Школы стратегии / Пер. с англ. под ред. Ю. М. Каптуревского. — СПб.: Питер, 2000. — 336 с.
  13. Пономаренко В. С. Стратегічне управління підприємством. —К.: Основа, 1999. — 619 с.
  14. Попов С. А. Стратегическое управление. 17 — модульная программа для менеджеров. «Управление развитием организации». Модуль 4 — М.: Инфра — 2010. — 304 с.
  15. Портер М. Стратегія конкуренції/Пер. Зз англ.-К.:Основи, 1988.
  16. Шегда А.В..Стратегічне управління: Підручник. К.2009- 400 с
  17. Щелкунов В. І. Стратегічне управління підприємством : конспект лекцій. / В. І. Щелкунова, Е. Р. Лювіс; М-во освіти і науки України, Нац. авіац. ун-т. — К.: НАУ-друк, 2009. — 47 с
  18. Шершньова З.Є.Стратегічне управління : Підручник.-2-е вид., перероб. І доп.- К.:КНЕУ, 2014.-699 с.
  19. Шершньова З.Є., Оборська С.В., Ратушний Ю.М. Стратегічне управління : Навч.-метод.посібник для самост.навч.дисц.- К.:КНЕУ, 2011.-232 с.